

SETMANARI CASTELLARENC

ANY II :: NUM. 71
Castellar del Vallès - 6 juliol 1934Redacció, Administració i Impremta:
Puig de la Creu, 3Número solt: 20 cèntims
Subscripció: 60 » al mes.

El problema de la llengua

Decretada la cooficialitat de la llengua catalana en virtut del règim autonòmic de la nostra terra, són molts els catalans que creuen resolt definitivament el problema de la nostra llengua, fins el punt de pensar que ja no val la pena de preocupar-se'n. (Encara admetent, —cosa que no podem admetre— que el problema sota el seu caire oficial ja ha tingut la més satisfactòria solució, resta encara un altre aspecte importantíssim de la qüestió, que ens obliga a pensar que la solució del problema lingüístic de Catalunya comença ara tot just a entrar a les vies, o millor dit, en les possibilitats de la seva solució).

La llengua catalana s'ha vist alliberada de la seva antiga esclavitud; però que igual s'esdevé amb un esclau al qual s'hagi atorgat la llibertat, es troba, per efecte del seu llarg esclavatge, en una posició franca d'inferioritat respecte a la que fins fa poc temps havia estat el seu amo despòtic. La lluita que se li presenta, doncs, és ben dura i difícil; i cal que s'armi de totes armes, si vol arribar a neutralitzar i a vèncer els efectes de l'avantatge que li porta la seva rival, la llengua castellana.

No hem de perdre mai de vista que el castellà és una llengua que s'ha introduït i fins arrelat a la nostra terra, en una gran massa dels nostres conciudadans com a llengua de cultura, i en la totalitat dels catalans cultes com a llengua supletòria i complementària. La decadència secular de Catalunya ha tingut uns resultats en la nostra situació lingüística, que costarà no anys, sinó segles, potser, el veure'ls completament anul·lats i superats. Sols un esforç persistent ben organitzat podria accelerar aquest procés desitjable de completa i total reintegració lingüística de Catalunya. Sols amb una voluntat unànime de tots els catalans podríem arribar en poc temps, relativament, a desterrar la feblesa que moltíssims catalans senten i seguiran sentint per la llengua castellana, i a deixar de considerar-la, com ara s'esdevé, com un instrument indispensable de cultura.

Que en l'entretant els patriotes emprenguin una incansable croada contra totes aquelles manifestacions de la vida pública i la privada en les quals encara l'ús del castellà podria desaparèixer en benefici del català sense cap dany als nostres interessos materials i espirituals. Dos dominis, sobretot, haurien d'ésser objecte de la nostra constant preocupació: els rètols en la via pública, i la premsa. Acostumem-nos tots a tenir com a mals patriotes el botiguer i l'industrial que encara tenen escrits els rètols en castellà, i tots aquells ciutadans que llegeixen exclusivament premsa redactada en castellà. Aquestes són les primeres armes defensives que hem de facilitar a la nostra llengua, si no vol seguir essent trepitjada pel castellà en uns temps en què ja li ha estat reconeguda l'autonomia i la cooficialitat.

DIVULGACIONS CURIOSSES AGRICULTURA

La poma, fruita sana, higiènica i alimentosa. —Totes aquestes virtuts posseeix la poma, la qual demés és agradable, refrescant i saludable.

En l'antiguitat era aquesta fruita considerada com el menjar predilecte per a rejuvenir i reconstituir l'organisme humà. Es menja crua, al natural, seca, bullida, cuita i es prepara de diferents maneres; se'n fan compostes, mermelades, confitures, etc. En totes les formes constitueix un aliment de gran importància, agradable i que es digereix en 85 minuts.

Pels àcids, sucres i matèries mucilaginoses que conté, és emol·lient i una mica

laxant, molt apropiada contra les irritacions de l'aparell digestiu i les inflamacions dels òrgans respiratoris. Neteja el fetge, proveeix de fòsfor al cervell i vitalitza el sistema nerviós.

Els anglesos solen menjar les carns de porc amb suc de poma, per tal de facilitar-ne la digestió.

Amb aigua i una mica de sucre o cuita amb vi, prova molt a les criatures i als vells si la mengen per sopar.

Un metge famós el doctor Scarles, afirma, que la poma és la fruita més rica en àcid fòsfòric i aconsella menjar-ne abans d'anar a dormir per tal de facilitar les funcions del fetge i dels ronyons. Proporciona, al que la menja, un dormir regular i tranquil. És, després de la llimona, la

fruita més indicada per a desinfectar la boca i les malalties de la gorja.

El cèlebre empleógraf Millardet, afirma que essent metge d'una regió on la cidra o vi de les pomes era la beguda usual, mai no havia tingut ocasió d'assistir cap malalt que patís de mal de pedra. Calma la set i feta assecar constitueix un aliment concentrat que, per cada quilo, desenrotlla 1.5000 calories.

L'arbre d'aquesta sana i higiènica fruita es dona fàcilment a la majoria de terres i de climes. Són les regions muntanyoses les que més profit poden treure del conreu de la pomera, convertint-les en llocs escollits, ja que dona valor i bons rendiments a les finques. Cal tenir-ho en compte.

Pensades de Gothe

Un deure complet dona sempre el sentiment d'un deute major, perquè un sent que mai fa prou.

Per llegir cal entendre; per escriure cal saber; per creure cal comprendre, per demanar cal donar; i si ets entès, cal que sies útil.

Als homes els sap greu que la veritat sia una cosa tan senzilla; haurien de pensar, però, que ja els deixa prou feina l'aplicar-la pràcticament a la llur utilitat.

Quina és la millor forma de govern? Aquella en què aprenem de governar-nos nosaltres mateixos.

Res no hi ha més terrible que una ignorància activa.

Hi ha homes que posen els seus coneixements en el lloc del coneixement.

Cada bri fa la seva ombra.

Abans de la tempesta s'alça impetuosament per última vegada tot allò que ha de restar llargament humiliat en el fang.

Allà on s'acaba l'interès s'acaba la memòria.

Castellarencs: Anuncieu a LA FARGA

TRIBUNA LLIURE

Escenes setmanals

Hom truca a la porta. És un captaire que, amb parla embarbussada, i tot allargant la mà pidola; ni menys regracia l'òbol. Mentre travessa el carrer per repetir l'acte a la casa veïna, hom torna a trucar la porta. Ara és una jovenassa plena de salut, despenada, malolenta i aparracada. Té l'aspecte de gallega i mormola no sé què per trobar l'almoïna esquiada. Es presenta el tercer recaptador (?) en forma d'una dona de mitja edat amb cistella al braç i tres criatures a mig vestir i peu descalç; una murciana autèntica que en demanar-li canvi d'una moneda, «no entiendo». Seguidament es presenta una parella—no es sap si és matrimoni—ambdós tenen l'aspecte viciós de la beguda i vagabunderia. En amonestar-los baixen el cap embutxacant la moneda i giren l'esquena. Encara el rodamón espellifat amb el sac al coll i la botella inseparable. La joveneta tracomatosa amb un infant de pocs mesos amorrat al pit flàccid i emmorenit pel sol de terres llevantines. El vell escapol que capta d'amagat dels fills per tal de poder fumar i beure. Aquella padrina marifassera que, abas d'hore els cèntims es capta la simpatia amb preguntes falagueres, reverències estudiades i regraciaments verbals. L'home de les ulleres fumades i gruixut bordó abillat amb roba de creixença, que diu: salut! amb veu potent del que la faeix completa. La gemegosa, d'edat indefinida, cabell gris brutós, mans sermentoses i faldilles atabellades que capta des del néixer, ha viscut amb tres homes i no pot viure amb cap dels fills que ha posat al món. I... així aniríem descrivint els nombrosos tipus que, tusten la porta per tal de recollir un donatiu en metàl·lic, no pas l'almoïna que, en nom de Déu solen demanar els veritables indigents, els menesterosos, pobrets de Jesucrist.

El professionalisme en la mendicitat

depassa els límits de la tolerància constituint un seriós problema que reclama una solució urgent. La persistent infiltració dels captaires exportats per les primeres capitals hauria de preocupar seriosament les autoritats governatives aplicant amb rigor els preceptes legals o bé, en combinació amb altres Ajuntaments anar a la reexportació d'aquests contingents que formen el llast, ensems que un innegable perill per a les poblacions on immigren a corrua feta, en perjudici dels cabals de la Beneficència municipal i molestia dels veïns.

Amb la llei a la mà es possibilitaria la solució d'aquest problema sense detriment, però, dels veritables menesterosos dels infortunats i altres dissortats que no poden valdre's. Caritat, sempre; fomentar la vagabunderia no! Posant en pràctica aquesta divisa evitarem escenes d'explo-tació i les innecessàries exhibicions de misèria voluntària.

F. R.

Notes de la Redacció:

1.ª La Redacció no es fa solidària dels articles d'aquesta secció; d'ells en seran únicament responsables llurs autors.

2.ª Els originals no seran retornats i hauran d'anar signats. Podrà usar-se a la seva publicació d'inicials o pseudònim, prèvia advertència de l'original.

Per més que l'home avorreixi i menyspreï la seva llengua, aquesta es troba tant dintre del seu ésser que podrà assolir que els seus llavis no la pronuncin, però no assolirà mai que no pensi la seva ànima en la llengua nadiua.

ANGEL GUIMERÀ

Mai no es té raó contra la llengua.

MARIAN AGUILÓ

Castellarenes!

Si voleu comprar un APARELL DE RADIO bo i bé de preu, l'última novetat MODEL 1934, visiteu la casa núm. 63 del Passeig on hi trobareu:

Aparells de 4 a 9 làmpares i altaveu dinàmic de gran potència. Des de 150 a 1.300 pessetes.

En aquesta casa podeu sol·licitar proves dels aparells sense cap compromís i si és precis en el propi domicili de l'interessat.

REPARACIÓ D'APARELLS DE TOTES CLASSES.

No compreu sense visitar abans la casa de

MARC ROCA BERT - Passeig, 63

LES LLETRES

Epigrames a l'amor

Llum al cor i mel als llavis:
boniqueses de l'amor;
flor de lliri absent d'agravis,
Primavera, Estiu, Tardor.

Guspireig de llum d'albada,
plor d'amor del serení:
obre els braços estimada
que l'amat no els gosa obrir!

Caminet de l'hora pia,
caminet d'enamorats...
ara el cor s'esberlaria
dintre el breç que els ha juntats.

Flames d'or, clavells i roses,
garba encesa, quin encís!
ara dansen les esposes
entre els cants del paradís.

DISTIC

Ploriquegen les donzelles:
ai Amor, clou-te dins d'elles!

AMAT GOSALBES

DE LA HISTORIA

El comtat de Barcelona
i el reialme d'Aragó

L'Estat català medieval, o sigui el comtat de Barcelona, era una reunió de nombrosos comtats i territoris feudals. Fou establert sòlidament per Guifré a les darreries del segle IX, s'uní, l'any 1150, el reialme d'Aragó, pel casamen del comte Ramon Berenguer IV amb la reina Petronella.

La Unió catalano-aragonesa—que no fou mai pròpiament una Confederació—adoptà l'escut català de les quatre barres vermelles, i el català fou la llengua política i diplomàtica d'aquell Estat compost.

En la història de la Unió catalano-aragonesa, el paper principal el tingué indisputablement Catalunya, la dinastia de la qual donà al novell Estat els seus millors monarques, des d'Anfós I a Martí l'Humà (1168-1410). El nom de Jaume I el Conquistador, sobretot, és cèlebre en la història. I aquell, com el seu avi i el seu pare i els seus descendents, era un rei català per la llengua i per la nissaga.

Però succeí que per tal de simplificar el nom de l'Estat compost així format, li fou atribuït el nom oficial d'Aragó. Hens ací perquè en la història es parla tan sovint d'Aragó i dels aragonesos, sense remarcar que dins aqueixes denominacions queden compresos tàcitament Catalunya i

J. MARIN BLANCO - Dentista Casa Miquel Guarro

VISITA: Els dimecres i dissabtes de 3 a 7 de la tarda.
CARRER PASSEIG, 73 - Castellar del Vallès.

Consulta a Barcelona: Tots els dies de 11 a 1 i de 4 a 8 nit - Carrer Fivaller, 25 pral.
(abans Fernando) Telèfon 21069.

els catalans. Per culpa d'aquesta simplificació de nom, que ha tingut efectes funestos per als catalans, s'ha cregut que Catalunya era un afegit secundari d'Aragó. I succeïa tot el contrari. La unió catalano-aragonesa ofereix moltes semblances amb la unió lituano-polonesa. El paper històric de Catalunya dins la unió catalano-aragonesa és anàleg fins a cert punt, al de Polònia dins la unió lituano-polonesa.

En la unió amb Aragó no tot van ésser avantatges per Catalunya. Aquesta hi trobà greus inconvenients, que els actuals historiadors catalans remarquen, amb més precisió i més clarividència que els antics. Entre altres conseqüències de la unió catalano-aragonesa, hi hagué l'entronitzament de la dinastia castellana a la nostra pàtria, en la persona de Ferran el d'Antequera. Foren principalment els aragonesos els qui van fer possible aquest fet, realitzat a despit dels drets preferents que tenia a la corona el darrer comte d'Urgell, Jaume el Dissortat.

ESPORTS**Futbol**

CASTELLAR F. C. — 3—
F. C. BARCELONETA — 2—

La manca d'entusiasme amb què, degut a la calor potser, actuaren alguns jugadors tant del cercle visitant com local fou sens dubte la causa que l'encontre de diumenge només arribés a estones a apassionar el públic, molt nombros per cert, que acudí a presenciar-lo. El matx esdevingué així força vistós a estones — quinze minuts al primer temps i quinze o vint més al segon — però d'altres, no direm en sopits, però sí bastant monòtons.

Cal dir que aquesta nova victòria assolida pel Castellar fou ben merescuda. I cal afegir, demés, que a no ésser la desgràcia — o la poca sort, com més un plagui — que persegui l'equip de casa la diferència que assenyalava el marcador hauria estat més considerable. Tres foren, almenys, els trets, imparables tots ells, que engegats pels jugadors locals, foren retornats pels pals de la porta del Barceloneta.

Els primers de fer funcionar el marcador foren els visitants per mitjà del seu interior esquerra; portàvem set o vuit minuts de joc. No trigà gaire a produir-se l'empat que establí Rius d'un bonic xut

creuat. I amb el resultat d'un a un s'arribà al descans, després d'algunes ofensives locals ben perilloses. Començà el segon temps amb domini altern, domini que es decantà poc després a favor del Barceloneta i més tard a favor del Castellar que seguí presionant fins a l'acabament de la partida. El segon punt l'entrà Carreres executant un penalty amb què fou punida una traveta a Rius quan el gol podia donar-se per descomptat. Batlle entrà el tercer després d'una brillant jugada.

Sobressortiren pels locals Serra, Fernández i Vila i pels forasters la defensa i els dos interiors.

J. B.

COL-LABORACIÓ INFANTIL**Cal parlar bé***No digueu*

Vàreig tenir que

Tindre

Vindre de

Digueu

Vaig haver de

Tenir

Venir de

Així com el verb *ésser* en la 1.ª persona del present d'indicatiu pot emprar-se indistintament *so* o *sóc*, el verb *anar*, en la 1.ª persona del present d'indicatiu, s'empra únicament *el vaig* i mai *el vàreig* que no és més que un de tants barbarismes que usem parlant i escrivint.

JAUME MUSSONS

(12 anys)

NOTICIARI**PAGAMENT DEL CUPÓ MUNICIPAL**

Demà dissabte de 5 a 7 de la tarda, a les Oficines de l'Ajuntament, es pagarà el cupó de les Obligacions municipals del nostre Ajuntament, Sèries A., B. i C. venciment dia 1 del mes que som.

LA PLAÇA MERCADAL

Aquesta setmana s'ha començat el replanteig i obertura de fonaments a la Plaça Mercadal prop de l'escalinata del carrer Major, per tal de construir-hi provisionalment varis llocs coberts. En el mateix punt també hi seran traslladats els llocs de venda de peix que actualment són a la part del carrer del Centre.

Segons el plànol que havem pogut veure, es tracta d'una obra senzilla, tota

Nota de preus durant el mes de maig i juny

Gra preparat Pollets a 65 ptes. 100 quilos

« « Pollada 65 « « «

« « Ponedores 54 « « «

Ranxo preparat pollets 75 « « «

« « Pollada 60 « « «

« « Crescuda 55 « « «

« « Ponedora 50 « « «

Quartes 37 « « «

Segones 40 « « «

Terceres 38 « « «

Panís Daniel 70 « « «

Farina Carn Fosfatada 45 « « «

Farina d'Ossos 45 « « «

Farina de Peix 60 « « «

Ostres trencades 30 « « «

Civada gra 42 « « «

Ordi « 42 « « «

Veces « 42 « « «

Garrofes « 35 « « «

« farina 30 « « «

I molts altres grans, blat aviram, blat triadures, farina de llet, farina llinosa i gra, farina civada, farina blat demoro, farina ufals. Demaneu preus per quantitat.

vegada que com deixem dit abans és provisional, però de molt bon aspecte, sobretot per la comoditat que reportarà a tot-hom.

Hom sap que hi ha el projecte d'inaugurar aquests llocs per la propera Festa Major.

PER LA FESTA MAJOR

Com ja anunciàvem en la nostra anterior edició, la Comissió de Festes del nostre Ajuntament, està treballant amb tota activitat per tal de confeccionar el Programa Oficial per a la propera Festa Major que enguany s'escau els dies 12 i 13 del mes d'agost.

Com sigui que l'any passat les fàbriques i indústries de la nostra localitat, amb motiu d'escaure's en dissabte el primer dia de Festa Major, yaren donar per acabada la setmana de treball el divendres al migdia i actualment cada fàbrica ja té confeccionat llur calendari de festes, la Comissió ens prega fem constar el seu desig de que enguany es procedeixi de la mateixa manera que l'any passat, prescindint de si el primer dia de Festa Major és el diumenge.

PETIT INCENDI

Ahir a la tarda, es declarà un petit incendi a uns ermots i pins situats entre el lloc conegut per «La Pedrera» i el Primer Turó a la vessant del «Puig de la Creu». Els Mossos d'Esquadra, alguns empleats municipals i veïns pogueren apagar-lo poc després d'iniciar-se. Sorto-

Cine Sonor ATENEU

Escollit Programa pel dia 8 de juliol de 1934

NOTICIARI "PARAMOUNT" comentat en castellà

La bonica comèdia "Fox" per
Joan Bennet - Spencer Tracy:

Queria un millonario

L'emocionant drama de la casa "FOX" parió de "EL
NISHO BARRO" per Dorothy Jordan - Alexander
Kirkland

Esclavitud

(Doblada en castellà)

UN BONIC DIBUIX de la casa "FOX"

sament la pèrdua és de poca importància
Hom suposa que el fet fou casual.

EXPOSICIÓ DE TREBALLS ESCOLARS

Diumenge vinent, serà inaugurada
per l'Ajuntament i la Junta de Primera
Ensenyança, l'exposició de treballs esco-
lars de fi de curs, a les Escoles del Patro-
nat Tolrà, secció de noies, a càrrec de les
Rnds. G. G. Dominiques i restarà oberta
fins el pròxim dimarts dia 10, podent-se
visitar de 9 a 11'30 del matí i de 4 a 8 de
la tarda.

PLA DE CASAMENT

Al tauler d'edictes del Jutjat munici-
pal, hi trobem fixat el pla de casament
entre Josep Albareda Tarragona, veí de
Sabadell, amb la veïna de la present Car-
lota Ribatallada Ginesta.

DEFUNCIÓ

Josep Pla Sans, vidu, 80 anys.
La nostra condolença a tots els seus
familiars.

NAIXEMENTS

Dia 30 de juny. — Bartomeu Coma Do-
mènech, fill de Josep i de Teresa.
Dia 1 de juliol. — M.ª Antònia Girbau
Formatjé, filla de Jaume i de Maria.
La nostra més cordial enhorabona als
parens i respectives famílies.

MOVIMENT DE POBLACIÓ

Durant el passat mes de juny ha es-
devingut el següent moviment de població

Naixements: Pere Oller Argelaguet i
Bartomeu Coma Domènech, total, 2.

Matrimonis: Francesc Munt Farrés
amb Remei Vila Artigas, total, 1.

Defuncions: Lluïsa Puigdomènech
Rovira, Josep Lloret Ferrer, Ampar Es-
pinós Ibáñez, Joan Ramon Galceran, Me-
di Homet Viñas i Josep Pla Sans, total, 6.

ESTANC de torn per a diumenge,
Plaça Mestre Gelonch, 10

FARMACIA de torn per a diumenge,
Torres, 1

SI VOLEU UN BON CALÇAT RECORDEU A CAL ROVIRA - Carrer Caldes, 6

Nume- ració	SANDALIES		SABATES	
	Crom Blanc	Sola de Crep	Blanques clava- des (nens)	Xarolina per a nens i homes
15 al 19	3'50	4		
20 « 23	4'75	5'50	6	
24 « 27	5'75	6'50	7'25	8'75
28 « 30	6'75	7'75	8'50	10'25
31 « 33	7'75	8'75	10'50	12'25
34 « 37	9'50	10'50	12	15 —
38 « 45				23'50

Sabates Angleses per a nens i homes, amb Sola de Crep per a anar lleuger de peus i
còmode, a 13 ptes.; Angleses per a nens, des de 7 fins a 11 ptes.; amb cama, de 8 fins a
12; Saldo de Sandàlies de Frare Xarol, des del número 15 al 19 a 2 ptes.; del 20 al 23 a
3 ptes.; Sabatilles per a senyora des de 3'75 a 7'50.

Carrer Caldes, 6 (a Cal Rovira)

AVUI DIVENDRES, 6 de juliol de 1934

A les 9 del vespre

en el SINDICAT AGRÍCOLA
Importants Conferències

Pels notables confe-
renciants americans

Samuel Palomeque
Enric Strachan

SOBRE ELS TEMES:

ELS PROBLEMES DE LA VIDA
LA CONQUESTA de la FELICITAT
Castellarencs! NO HI MANQUEU

Agrupació Esportiva Castellar F. C.
Diumenge, dia 8 de juliol
Tarda a les 5

Partit de futbol

entre

Oímpic

(de Barcelona)

Castellar F. C.

Es prega la presentació del carnet del mes

NOTA: Es posa en coneixement de
tots els aficionats que vulguin pren-
dre part a la carrera ciclista que
tindrà lloc el dia 12 d'agost de
1934, que passin pel local cafè «La
Rabassada», a on seran inscrits
fins a la vigília. Tots els corredors
que prenguin part a dita carrera,
venen obligats a pagar 2 ptes.
per gastos improvisos.

La Comissió Organitzadora